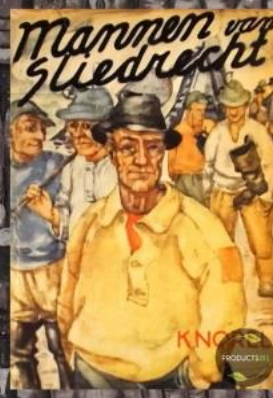

Met de NEUS in de BOEKEN

Dr. N.S. Vleugel

Met de neus in de boeken

EEN RUIKER

geplukt uit Nederlandstalige streekromans 1946-
2000

door

Dr. N.S. Vleugel

KNO-arts in ruste

Lid van de Nederlandse Academie voor 'Patafysica,
in de Orde van de Blaasmachine, met bloedrode kwast

Desiderata Digitale Bibliomanie
Tilburg MMXXI

Inhoud

Chronologische bloemlezing

Trefwoorden

Register der auteurs

Grammaticale varianten

De belangrijkste motivatie: Studie

Tijdstip van het steken der neus in boeken

Chronologische bloemlezing

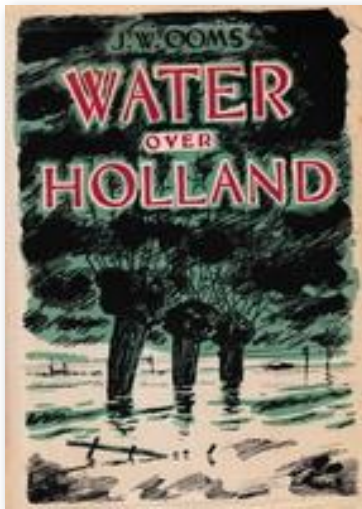
1 – 1946

Auteur: J.W. Ooms

Titel: Water over Holland

Uitgever: Gebr. Zomer & Keuning's Uitgeversmaatschappij

De neus van: Jan-Maarten

[63] Jan-Maarten was een liefhebber van lezen. Vooral boeken over het zeemansleven hadden zijn bijzondere belangstelling. 's Avonds bracht hij zijn tijd zoek **met zijn neus in de boeken**, die hij van den bovenmeester ter lezing kreeg. Vader had het daar niet op. Een boer heeft ommers niks aan waanwijzigheid in zijn

kop. Hij moest die vreemde meningen van Jan-Maarten met alle geweld tegengaan, anders zou er van het jonk geen spaan terecht komen.

„Vader", vroeg Jan-Maarten op een avond, „waar is de inkt?"

„Wat moet jij met inkt doen?"

„In dit boek staat iets over zeestromingen en eb en vloed. Dat wil ik overschrijven in een schrift, want de meester moet het boek weerom hebben."

„'t Is vandaag Woensdag en op werkendag wordt hier niet met inkt geschreven en met potlood evenmin. 't Is hier geen school of iets navenant."

Jan-Maarten zweeg, maar des Zondags vroeg hij weer om de inktpot.

„Jonk, op 's Heeren dag wordt hier niet geschreven, versta dat! De Zondag is tot rustdag verordineerd, voor jou zo goed als voor iedereen."

En toen Jan-Maarten daags daarop opnieuw om pen en inkt vroeg, was het: „Als hier geschreven moet worden, zal ik dat doen!"

Jan-Maarten gaf het op; hij leerde het stuk over de regelmaat der getijden uit het hoofd en bracht daarna het boek aan den bovenmeester terug.

2 – 1947

Auteur: L. Overdijk-v.d. Velde

Titel: Bertie's Toekomst

Uitgever: A. Voohoeve – Uitgever - Rotterdam

De neus van: Anneke

[19] Anneke hoort hier eigenlijk niet thuis, vindt Bertie. Anneke gaat op het lyceum, zit hele dagen met haar neus in de boeken en leest voor haar leeftijd te zware lectuur [...] Niets beseft zo iemand van de schoonheid van het leven, van boeken, van muziek, het zuivere leven, als je hart heel dicht bij God is..... [...] Anneke leest, verslindt boeken, Jo naait en stopt en heeft haar koptelefoon op haar oren, als er hoempa-muziek door de radio is.

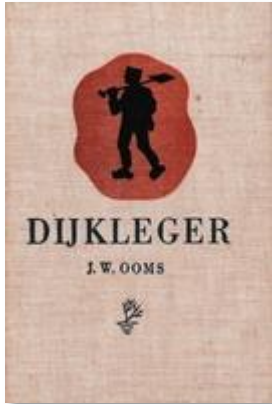
3 – 1949

Auteur: J.W. Ooms

Titel: Dijkleger

Uitgever: Gebr. Zomer & Keuning's Uitgeversmaatschappij,
Wageningen

De neus van: Bastiaan

[67] Hij kreeg er genoeg van om 's avonds met zijn neus in de boeken te gaan zitten. Zijn hart hunkerde naar Rijmpje den Braven; daarom zwierf hij liever door donkeravond langs de weg, ook al waren zijn tochten dan te vergeefs. Maar liever dan zich te bekommeren om dorre artikelen en ellenlange hoofdstukken over wateringens, sloten, boezems, duikers, wellen en kwellen, ging hij door de frisse lenteavond, met hier en daar over de weg de zoete geuren van het jonge groen en — verscholen achter heggen en boskages — soms een minnend stel, tot liefhebben gebracht door het levenwekkend voorjaar.

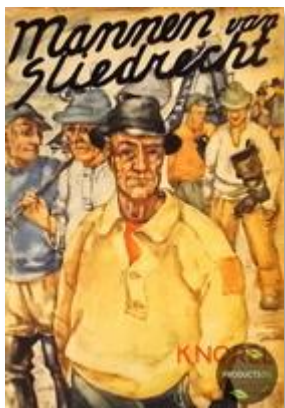
4 – 1949

Auteur: K. Norel

Titel: Mannen van Sliedrecht

Uitgever: F.G. Callenbach N.V. Uitgever Nijkerk

De neus van: Jan

[40] Alleen gebeurde het wel eens op zo'n barre dag dat Jan in slaap viel, terwijl zijn moeder uit de bijbel las, en dat zijn leren er bij in schoot. Was het weer echter een beetje schappelijker geweest, dan zat hij 's avonds steevast met zijn neus in de boeken.

5 – 1951

Auteur: Cor Bruijn

Titel: De zwerftocht van Eggejan Korse

Uitgever: A. Roelofs Van Goor, Meppel

De neus van: Doctor Faust

[34] Dan zal ik je die geschiedenis maar van het begin af vertellen. 'Hoe oud die Waardenburg is, weet ik niet, maar ze moet al heel oud zijn. Eerst gebouwd, toen vernield of verbrand, toen weer opgebouwd. Zo ging dat met zulke kastelen. Maar je weet net zo goed als ik, dat dit kasteel nu nog twee torentjes heeft.

In het grootste en dikste woonde die doctor voornamelijk. Dat is wel enkele honderden jaren geleden moet je rekenen. Hij was een geleerd man. Geleerd en onwijs, we kennen dat wel. Altijd met de neus in de boeken. En in de kelder had hij een hele rist glazen en ijzeren instrumenten staan. Daar studeerde hij ook mee. Proefnemingen noemen ze dat.

6 – 1951

Auteur: Jo van Dorp-Ypma

Titel: Miet van Dijk

Uitgever: Bosch & Keuning N.V., Baarn

De neus van: Nelis

[199] Het jonchie omringde ze met buitengewone zorg en als zomersavonds Cor Verkaik op de ouwe monica van Van Dijk speelde en Miet effies lopen kwam, mocht hij altijd vlak bij tante Miet zitten, ook toen hij al twee broertjes en een zusje had, die kleiner waren dan hij.

En toen hij naar school ging heeft ze wel driemaal de meester op het durp angehouwe, om te vrage hoe of het met Nelis' leren gong. Dat is wonderlijk, want dat doet een daggeldersmens nooit, voor die is het helemaal niet zo erg prettig als de jongens goed kunnen lere, dat geeft maar last met de meesters die dan aankomme met doorleren en dat kan je toch niet betalen. En de boeren vinden het ook niks, die houden van een werkezel van een vint, die direct onder de koei kin en niet van een jong, zoals ze dat zeggen, die liever **met zijn neus in de boeken** zit. Maar de meester vond het prettig, dat er een keer naar zijn werk gevraagd werd en zei, dat het best ging en de tweede keer zei hij dat het uitstekend ging...

7 – 1951

Auteur: Rie van Rossum

Titel: Kleine poppenkast

Uitgever: G.F. Callenbach NV, Nijkerk

De neus van: 'een lelijke vent'

[203] Nee, laat haar asjeblieft jóng wezen, en lief, en stikvol illusies. Maar plak haar niet aan een lelijke vent van bijna dertig die altijd **met zijn neus in de studieboeken** zit en zelf nooit jong geweest is — Het bleef weer even stil.

8 – 1958

Auteur: Annie Oosterbroek-Dutschun

Titel: Laat mij leven!

Uitgever: Uitgeversmaatschappij Kok, Kampen, Bosch & Keuning N.V., Baarn

De neus van: Rudolf

[54] Rudolf had ook iets gemerkt, misschien wel gehoord van 't personeel, die altijd veel meer weten dan vader en moeder denken. Toen ik hem vroeg een eindje met me om te lopen na het diner, stemde hij grif toe, hoewel hij meestal verkiest met z'n neus in de boeken te zitten. En dat is altijd zo'n prettig uurtje om wat rond te zwerven.

9 – 1958

Auteur: N. Schuttevaër-Velthuijs

Titel: Mensen op de Tweesprong

Uitgever: Lekturama, Rotterdam

Jaar van uitgave: 1958

De neus van: Fred

[88] „Fred en vrouwen passen niet bij elkaar. Hij is een verstokte vrijgezel geworden en zit altijd met zijn neus in de boeken.”

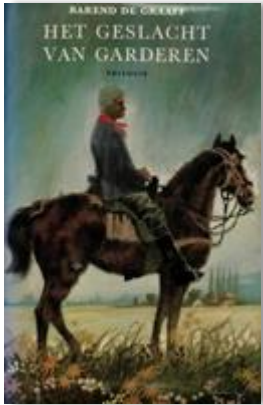
10 – 1959

Auteur: Barend de Graaff

Titel: Het geslacht Van Garderen

Uitgever: N.V. Gebr. Zomer & Keunings uitgeversmaatschappij

De neus van: Hermen

[367] Kleine Hermen moest Dine nemen. Je zou ze moeten zien, Lena. En die jongen kijkt niet eens. Die zit maar **met zijn neus in de boeken**, omdat jij wou dat hij dominee werd.

11 – 1961

Auteur: Annie Ferwerda-Van den Berg

Titel: Soms dragen kinderen lampen...

Uitgever: Uitgeverij J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: Panc

[53] Als die geen ruzie gehad heeft... denkt Evelien. Hoewel, ze kan zich niet voorstellen dat iemand met Panc ruzie zou krijgen. Die jongen zit altijd **met z'n neus in de boeken**. Misschien daarom? Is het eigenlijk wel zo'n goed stel, Evie en Panc? ...

[158] Ergens in zijn achterhoofd weet hij het wèl. Als semi-vrijgezel zou hij best een keertje op een barkruk willen zitten; in de tijd dat een man zoiets doet zat hij **met z'n neus in de boeken**.

12 – 1961

Auteur: Janny Ter Haar-Kruize

Titel: Zwijg, mijn hart!

Uitgever: Uitgeverij. J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: Sophie

[41] De jongste prinses van Bohème, Sophie, die graag altijd **met haar neus in de boeken** zit, geeft als haar mening te kennen:

„Jullie praat altijd te veel. Je kunt beter lezen en luisteren naar de schrijvers en dichters. Die hebben toch meestal belangrijker dingen te zeggen dan jullie.”

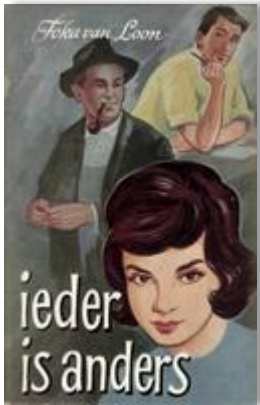
13 – 1963

Auteur: Foka van Loon

Titel: Ieder is anders

Uitgever: Uitgeverij. J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: Cobra

[13] „Ik heb geen zin, om altijd met de neus in de boeken te zitten, ik wil ook wel es gaan leven, wat denken jullie wel!" „Volg dan tenminste nog een jaar de vormingsklas van de huishoudschool!" stelde haar moeder voor, maar ook deze raad sloeg Cobra in de wind.

14 – 1965

Auteur: Annie Oostbroek-Dutschun

Titel: Wie kent het eigen hart?

Uitgever: Uitgeverij J.H. Kok N.V., Kampen

De neuzen van: Geertje, Jan, Egbert

[29] En in Geertje, dat fijne poppetje, steekt ook geen boerin. Evenals Egbert, heeft ze een uitzonderlijk goed verstand en Riek vraagt zich dikwijls af, waar ze die liefde voor de studie wel van mogen hebben. Waarschijnlijk van hun grootmoeders kant. Moeder Harmpje was ook zeer belesen en had overal belangstelling voor. In haar familie kwamen een paar geleerden voor en Jan zat, voor hij in dienst ging, ook altijd **met zijn neus in de boeken**.

[122] Wat dat betreft, heb ik het niet getroffen met mijn kinderen, altijd **met hun neus in de boeken** en maar leren. Hoe meer hoe liever, ik snap het niet. Egbert, daar kan ik nog inkomen, maar Geertje .. ik had haar graag bij me thuis gehad als ze van school kwam, maar daar wil ze niets van horen.

15 – 1968

Auteur: Abe Brouwer

Titel: De gouden zweep

Uitgever: J.N. Voorhoeve, Den Haag

De neus van: Douwe

[172] Als het winterseizoen aanbreekt en er weinig anders te doen is dan binnenwerk, waar het volk geen toezicht bij nodig heeft, zit hij toch niet stil. Iedere dag is hij, weer of geen weer, met Marja de weg op en verder zit hij met z'n neus in de boeken, alles voor de training. Want hij heeft gezworen dat Marja 't volgend jaar in topvorm zal zijn. Dat er geen paard meer zal zijn dat haar voorbij kan.

16 – 1969

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: Mieke... De vrije vogel laat zich niet vangen

Uitgever: N.V. Uitgeverij "De eekhoorn", Harderwijk

De neus van: Mieke

[95] Je opleiding hier is er al naar geweest. Eenmaal in Utrecht tussen allemaal jongelui met hersens ga je vanzelf die kant uit. Het kan gewoonweg niet anders." En als hij de kleur op haar gezicht ziet wisselen, vraagt hij dringend: „Was het je heus ernst met dat verhaal over je verlangen naar vrijheid?" En als ze naarstig knikt: „Bij mij zul je die immers hebben? Het enige wat ik van je vraag, is of je me af en toe in het bedrijf wilt bijstaan. Me op dreef helpen, opdat ik het op den duur misschien alleen kan fiksen. Overigens mag jij ons leven regelen. Wil je met de auto weg, je wagentje staat voor je klaar. Wil je paardrijden, over moeders paard kun je beschikken. Wil je naar een concert of de schouwburg in Haarlem, 's avonds kan ik het meestal wel fiksen, dat ik weg kan. Zeg eens eerlijk, Miek? Weegt dit alles niet op tegen die studie in Utrecht? Tegen het saaie kamerleven en het geregeld **met je neus in de boeken duiken?**"

17 – 1970

Auteur: Kathinka Lannoy

Titel: De bruid van Scheveningen

Uitgever: Nederlandse Boekenclub – Den Haag / Antwerpen

De neus van: Derk

[120] „Het is ook altijd het één of net omgekeerd het ander," bromde hij onwillig. „Dat ene jong van mij moet je er met zijn haren bijslepen en de ander zit pukke-een met zijn neus in de boeken. Daar is nou ook geen aardigheid meer aan, vind ik." „De ijver van de jongen is te waarden. U wilt toch zelf zo graag dat hij doorstudeert?"

Daar was natuurlijk weinig tegenin te brengen. Leen voelde drommels goed dat hij onredelijk was. Zijn wreveld streed tegen zijn trots en waardering die wilden doorbreken.

[152] Het werd winter. Het werken in de buitenbedrijven verstilde, maar in de zagerij moest nog hard worden aangepakt. In de kerstvakantie zat Derk toch weer met zijn neus in de boeken.

[153] Gitta dacht ongeveer hetzelfde: als ik Derk niet had... de anderen, daar kon je nooit iets van jezelf tegen zeggen.

„Zit je weer **met je neus in de boeken**? Als vae het ziet heeft hij de hele avond een boos gezicht."
Derk trok met zijn mond. „Vae moest blij zijn," zei hij wat kortaf.

18 – 1970

Auteur: Foka van Loon

Titel: Is dat mijn dochter?

Uitgever: J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: Barthold

[9] „En je moet hier maar op rekenen: Al zitten ze nog zo te springen om een predikant, toch zal geen één gemeente graag een ongetrouwde hebben!"
„Nee, de gehuwden zullen wel de voorkeur genieten, dat is vrij logisch!"
„Als je daar dan zo van overtuigd bent, kijk jij dan ook es uit naar een meisje! Dat heb je, wed ik, nog nooit gedaan. Dat zat altijd maar **met de neus in de boeken** en bleu te wezen!"
Het lijkt alles op een aanklacht.
„Had u liever een boemelstudent gehad?"

19 – 1973

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: Slapen zonder morgen, Roman van een doktersgezin

Uitgever: J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: Fred

[100] Heeft Fred de laatste maanden nog wel eens één ogenblik tijd voor zijn gezin? Elk vrij ogenblik — en het zijn er toch al niet al te veel — zit hij **met zijn neus in de boeken**; wil zich zo goed mogelijk voorbereiden om alles uit zijn verblijf ginds te halen, wat eruit te halen valt. Want ook daarin is hij een perfectionist. Een deel van zijn beroep, dat hem lief is. De colleges, die hij straks zal gaan volgen, wil hij ook in dat licht zien. Dat ze ertoe zullen bijdragen meer voor zijn vooral jeugdige patiënten te kunnen doen dan tot nu toe mogelijk was.

20 – 1974

Auteur: Foka van Loon

Titel: Maps Degenaar

Uitgever: J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: Peet

[79] „Peet, ben jij nou een jongen, een boerenzoon nog wel? Je lijkt wel zo'n ouwe professor, zo'n kamergeleerde, die niks liever doet dan **met de neus in de boeken** zitten. Ik weet niet waar dat heen moet 't volgend jaar, als jij niet meer belang voor de boerderij krijgt dan je nou hebt. En afgezien daarvan is 't onjuist, dat zo'n jong knulletje als jij met dit pracht mooi weer in huis zit te koekebakken en niks doet als ouwelijke boeken verslinden.”

21 – 1975

Auteur: A.M. de Moor-Ringnalda

Titel: 't Lichtschip en 't haventje

Uitgever: T. Wever, Franeker

De neus van: Johan

[54] Geamuseerd kijkt Johan zijn zuster aan.

„Dacht ik het niet, dat het daar op uit zou lopen? Je bent een volleerde koppelaarster, maar deze keer zal 't je toch niet gelukken. Ik vind Heleen Dam een aardig, charmant meisje, maar verder voel ik niets voor haar.”

„Zij heeft anders al een paar aanzoeken gehad. Jij bent ook zo'n droogstok! Je mag wel wat minder kieskeurig zijn, want zo begeerlijk ben je niet, hoor! Verbeeld je maar niets. Een arme domineeszoon, die bovendien nog voor zendeling studeert en altijd met z'n neus in de boeken zit. Phúúúú, 'k weet wel wie ik liever had!”

22 – 1978

Auteur: Aart Romijn

Titel: Als je alles wist

Uitgever: Zomer & Keuning, Wageningen

De neus van: mevrouw Goris

[426] Van mevrouw Goris wil ik geen woord kwaad zeggen. Ze bedoelt het allemaal even goed, maar ze snapt er niets van. Van het omgaan met dit kind dan. Mevrouw Goris haar liefste werk is met haar neus in de boeken zitten. Hele dagen achtereen zit ze te studeren. En als ze de deur uitgaat, moet ze naar een vergadering of naar een congres. Ze moet wel verschrikkelijk knap zijn, want de post brengt haar iedere morgen stapels brieven.

23 – 1978

Auteur: Arie van der Lugt

Titel: Het stomme geld

Uitgever: Uitgeverij Amsterdam Boek B.V., Amsterdam

De neus van: Willem

[10] Willem, zijn vierde zoon, die nou bekend zeventien is en zich daar niet op laat voorstaan, is heel anders dan de andere Van den Donken. Zijn broers noemen hem smalend 'meneer Willem', omdat hij in zijn schaarse vrije uren met de neus in de boeken zit en niet mee uit baggeren wilde gaan. Hij is trots, deze knaap. Hij heeft de bittere armoe aan den lijve ondervonden en zich koppig voorgenomen zich uit de bagger omhoog te worstelen tot een beter bestaan. Daarom vertrapte hij het, van school te komen na de zesde klas.

'Ik ga doorleren,' zei hij, 'ik wil met schone handen méér verdienen dan jullie met je geploeter in de drek. Daar ga je allemaal kapot aan en je gezin lijdt honger. Ik wil geen baggeraar worden; ik word ingenieur.'

24 – 1979

Auteur: Mila Koopman

Titel: Rozenhof

Uitgever: Canal House Publishers, Meije

De neus van: Wouter

[16] "Ga nog even een luchtje scheppen, jongen, zo'n hele dag met je neus in de boeken is niet gezond."

"Geen zorgen, moeder, ik loop straks nog een eindje om," en weg was Wouter.

25 – 1979

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: De verre einder

Uitgever: Uitgeverij J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: Leendert

[16] Intussen had ze het beste bed dat er te vinden was gekocht; naast de nog nieuwe deken ook de familiesprei, die in de weinig gebruikte mooie kamer prijkte, een extra beurt gegeven om straks

de ligplaats van haar man iets vrolijks te verschaffen. Het oude nachtkastje, dat nog op de rommelzolder stond, had nu een gloednieuw marmeren plaatje; de laatjes waren van kleurig papier voorzien. Boven zijn bed had ze zelfs een lichtpunt laten aanbrengen, zodat Leendert, die in zijn vrije tijd altijd al graag met zijn neus in de boeken had gezeten, ook als het ging donkeren nog wat kon lezen. Zelfs het belletje bij zijn bed ontbrak niet en het vrolijke rijtje bloeiende geraniums, dat in het brede raam prijkte, móést haar tot rust gedwongen man wel wat opfleuren. Dirk, die toevallig nog geen jaar geleden op een verloting een boekenkastje had gewonnen, had het uit zichzelf ter wille van zijn vader zolang afgestaan. Als Leendert in dit, Dien

haast als een sprookjeshuis aandoend paleisje, nu niet nel zou opknappen, dan wist ze het niet meer.

26 – 1979

Auteur: A. M. de Moor-Ringnalda

Titel: Omnibus Moeder Ditta, En het leven gaat verder

Uitgever: Uitgeverij J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: 'de dominese'

[301] Jan was nu al ruim drie jaar ouderling. Dan wist-ie zo zachtjesaan wel, wat zich achter de gordijntjes van burgerhuizen en van boerderijen afspeelde! Jan ging er avond aan avond op uit. De dominee was zo actief niet; die liet de moeilijkste zaakjes door Jan alléén opknappen. En de dominese, - met haar had ze weinig contact. Een kinderloze vrouw, die scheikunde gestudeerd had en meer met haar neus in de scheikundeboeken zat dan dat zij de gemeente inging.

27 – 1979

Auteur: Jo Kalmijn-Spiereburg

Titel: Fransje vindt haar weg

Uitgever: Uitgeverij G.F. Callenbach bv, Nijkerk

De neus van: Fransje

[92] „Jij zit veel te veel in huis," zegt Gerda een keer goedig.
„Waarom **steek je** toch altijd op zo'n vrije avond **je neus in de boeken?**"

Het is het enige, dat Fransje zichzelf als verpozing gunt.

28 – 1981

Auteur: Truus van der Roest

Titel: De sleutel tot het wonder

Uitgever: Zomer & Keuning Boeken B.V., Ede

De neus van: vader Boomsma

[46] 'Je vader zit toch z'n leven lang al **met zijn neus in de boeken?** Als hij maar op zijn studeerkamer kan bivakkeren dan is het goed. Wat is er op tegen dat ik hem in dat opzicht zijn gang laat gaan? Mijn aspiraties liggen nou eenmaal op een ander vlak.'

29 – 1981

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: De verbogen schakel

Uitgever: Zomer & Keuning Boeken B.V., Ede

De neus van: Mark

[112] En of dat nog niet genoeg is, als hij 's avonds na sluitingstijd beneden weer orde op zaken heeft gesteld, na het avondeten nog net even tijd heeft gevonden, zich met zijn kroost bezig te houden, zit hij alweer **met zijn neus in de boeken**, zucht wel eens: 'Gek toch, Marij. Hoe dieper je in dit onderwerp verder graaft, des te meer kom je ook tot de conclusie, dat je er maar een schijntje van af weet.'

30 – 1981

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: Petra Trilogie - Je kinderen worden groot, Petra!

Uitgever: J.H. Gottmer, Haarlem

De neus van: Margot

[352] Of Margot het met haar opleiding redden kan? Haar laatste rapport was niet bepaald slecht te noemen, maar ze moet er toch behoorlijk voor boksen om bij te blijven. Ook zij heeft zich voor de vrije dagen een taak gesteld, maar ze brengt het gewoonweg niet op zo fanatiek te zwoegen als haar zuster dat kan. Irene schijnt het weinig moeite te kosten zich uren aan een stuk op haar studie te concentreren. Als ze zich eenmaal in een bepaald onderwerp verdiept heeft, kan het huis om haar heen afbranden, heeft ze zelfs wel eens beweerd. Nee, iets dergelijks brengt een wat ongedurige Margot te enen male niet op. Hoogstens zo'n anderhalf uur aan een stuk **met haar neus in de boeken** zitten, dan even naar beneden om koffie te drinken, 's middags alweer uitzien naar het uur, waarop de gong voor de thee zal gaan, op die manier wil het dan nog wel.

31 – 1981

Auteur: Nel Schuttevaër-Velthuys

Titel: De rijkdom van ware liefde

Uitgever: Bigot & Van Rossum b.v. - Baarn

De neus van: Frans

[190] Frans liet het maar allemaal aan haar over, hij had een druk leven en studeerde nog verder om op een hoger niveau te komen. Daar begreep Pleun ook minder van dan haar zuster, waarom altijd maar **met je neus in de boeken** zitten? Ze hadden het toch goed met zijn salaris?

32 – 1983

Auteur: Jeannette van Luipen-Bronwasser

Titel: Ver is de horizon

Uitgever: Uitgeverij J.H. Kok N.V., Kampen

De neus van: Ruud

[34] „Ruud kennende zal hij zeker z'n vakantie benutten om verder te studeren."

„Ik zag liever dat hij in z'n vakantie eens wat handenarbeid verrichtte en dan niet alleen die min of meer verplichte hulp in de morgenuren. Daar weet hij zich soms ook wel aan te onttrekken."

„Ik zou jou wijzer willen hebben ... soms," zei ze er vlug achteraan, „als jouw vader vroeger gezegd had dat jij **met je neus in de boeken** moest duiken?"

„Dan had ik dat zeker niet gedaan. Je hebt gelijk. Ruud zal een prima dokter worden, daar ben ik van overtuigd. Heeft hij eigenlijk geen belangstelling voor meisjes?"

33 – 1983

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: Als de schemering wijkt, Dubbelroman

Uitgever: Uitgeverij J.H. Gottmer-Haarlem

De neus van: Ger, Linda

[72] Ineens moet ze naar haar dochttertje kijken. Hoe had ze vóór het kind geboren was zoveel angst kunnen hebben over op wie het zou lijken. Nog steeds is Linda het evenbeeld van haarzelf. Iets lichtere ogen, nagenoeg hetzelfde hoogblonde haar, dat - ze kan er voor het kind nu al blij om zijn - in tal van kleine krulletjes over haar voorhoofd en wangen valt. Ook is ze lang voor haar leeftijd. Dit geheel in tegenstelling tot Ger. Ger, die, misschien wel door dat eeuwige **met zijn neus in de boeken** gedoken zitten iets gedrongens krijgt. Die er nu al moeite mee heeft zijn spaarzame haarlokken zo te kammen dat ze zijn hoofd nog helemaal bedekken. Och arme! Als het op die manier moet doorgaan zal hij over enkele jaren al bijna kaal zijn.

[79] Ger, ik kan het niet genoeg benadrukken: je móét je wat meer aan je dochter gelegen laten liggen. Ze is tenslotte ook jouw kind. Je riskeert er maar eens een zuur gezicht van je vrouw mee. Kom! We gaan vlug even naar Gera. Ik hoop dat we dat

fietsje al kunnen meenemen. Dan brengen we het meteen naar de reparateur. Linda moet maar zo gauw mogelijk beginnen. In de zomer, en met zulk mooi weer, moet zo'n kind niet aldoor met haar neus in de prentenboeken zitten."

[208] Hij heeft een dag in de week huishoudelijke hulp en eet buitenshuis. Verder schijnt hij vaak met zijn neus in de boeken te zitten. Dat zijn zo de dingen die de buurt over hem te vertellen heeft gehad.

34 – 1987

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: Omnibus: Dokter, je durft wat aan!; Lotte of Lolo; Netty's tweelingbroer

Uitgever: Uitgeversmaatschappij J.H. Kok, Kampen

De neus van: 'die blonde vrouw', Jan, Peter

[65] Woensdag aanstaande dus óp naar het toekomstige doktershuis. Geloof maar dat ze er haar ogen goed de kost zal geven! Zij wéét tenslotte hoe vuil, hoe verwaarloosd het spookhuis er langzamerhand is gaan uitzien. Jammer genoeg heeft ze niet kunnen beloeren wat die blonde vrouw ginds allemaal uitspookt. Och, wie weet alleen maar wat toezicht

houden op die paar werklui. Ze ziet er, Dien gesproken dan, zo helemaal niet naar uit, dat ze de handen uit de mouwen kan steken. Stellig een of andere geleerde tante, die nog het liefst **met haar neus in de boeken** zit.

[395] Door het leeftijdsverschil, door het altijd met Jan optrekken heeft ze zich vroeger niet veel met hem bemoeid. Hij was er nu eenmaal nooit een van veel woorden. **Met zijn neus in de boeken**, zo kende ze hem slechts.

[427] Daarvóór had ik je ook al met vader zien smoezen. Of het niet voor ieder normaal denkend mens duidelijk is dat jij hem in zijn oor gefluisterd hebt Peter de auto in zijn maag te splitsen! Zo'n schoolmeester! Een, die niet anders doet dan voor de klas staan of **met zijn neus in de boeken** zitten! Wat moet hij ermee? Wil ik je eens wat voorspellen? Het zal niet lang duren of hij ligt ermee in de prak. (...)

„Wee je gebeente, als je het hem laat merken of als je hem nog meer kleineert! Misschien zul jij het nooit zover brengen als die schoolmeester, die altijd **met zijn neus in de boeken** zit. Hij heeft tenminste iets voor de mensen over. Hij doet zijn werk met plezier en hij stelt geen eisen. Probeer die goede eigenschappen maar over te nemen.

35 – 1991

Auteur: Edith van Diesveldt

Titel: Dansende vlinder

Uitgever: 'Westfriesland' - Helmond/Hoorn

De neus van: 'die blonde vrouw', Jan, Peter

[109] Mara-Joy daarentegen was nooit op de dansvloer te vinden, die zat liever **met haar neus in de boeken**. „Een boekenwurmpje,” noemde Sonja haar wel eens liefkozend.

36 – 1992

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: Omnibus: Liefde maakt blij

Uitgever: Uitgeversmaatschappij J.H. Kok, Kampen

De neus van: Margreet

[51] En in één adem erachter: “Hoe maakt je zuster het? Ik bedoel de jongedame die dat ding kwam kopen?”

“Margreet, bedoel je? Prima! Zien zul je haar niet veel. Ze zit avond aan avond **met haar neus in de boeken**. Ze is een kei op school, maar ze wil beslist het beste eindexamen van de hele bubs doen.”

[180] Nu Herman het zonder de hulp van Riekje moet doen en zich het voor hem ongewone feit voordoet dat Margreet nu eens niet de hele dag **met haar neus in de boeken** zit, legt hij meteen beslag op haar.

37 – 1996

Auteur: Evelien Overbosch

Titel: Paula

Uitgever: 'Westfriesland' - Hoorn/Kampen

De neus van: Paula

[20] Met Ollie is ze wezen winkelen in een stad die ze haast niet meer herkent. Of het moest haar favoriete notenwinkeltje zijn of de winkel met die enorme voorraad boeken. Bij dat laatste adres heeft Ollie verklaard wel in een restaurant te zullen gaan wachten. Als Paula eenmaal **haar neus in de boeken** heeft gestoken, is ze verloren voor haar omgeving, weet ze.

38 – 1998

Auteur: Margreet van Hoorn

Titel: Het prille begin

Uitgever: 'Westfriesland' - Hoorn/Kampen

De neus van: vader van Maud

[24] Maud, die zo graag eens een beetje leven in huis zou willen hebben, die de hele dag is overgeleverd aan een troosteloos verblijf in deftige, stijve kamers met een gereserveerde, trotse moeder, die zij nooit eens om de hals kan vallen, omdat anders de kostbare japon zou gaan kreuken, een vader, stil, teruggetrokken, met zijn neus in de boeken.

39 – 2000

Auteur: Mien van 't Sant

Titel: Het Klaverblad

Uitgever: Uitgeverij Voorkeurboek, Kampen

De neus van: vader van Riekje

[452] Met de andere huisgenote, Riekje ter Horst, kan ze het best vinden, en het is goed voor haar dat ze bij stukjes en beetjes te horen krijgt dat Rieks weg ook niet over rozen gegaan is. Haar moeder en enige broer zijn bij een auto-ongeluk omgekomen, haar vader is daarna erg teruggetrokken gaan leven en zit na zijn werk altijd **met de neus in de studieboeken**. Van een gezellig huiselijk leven heeft Riek de laatste vier jaren niet meer kunnen spreken.

Trefwoorden

artikelen, dorre – 3
barkruk - 11
belezen – 14
bleu – 18
boek, verslinden – 2
boeken, over zeemansleven – 1
boeken, verslinden – 20
boekenkastje – 25
boekenwurmpje – 35
boer – 1, 6
Boerderijen – 26
boerenzoon – 20
boerin – 14
bovenmeester – 1
burgerhuizen – 26
buurt, de – 33
dansvloer – 35
droogstok – 21
geleerd en onwijs – 5
geleerden – 14
hoofdstukken, ellenlange – 3
huis, kan afbranden – 30
inkt – 1
kamergeleerde – 20
koebakken – 20
lectuur, zware – 2
lezen en luisteren – 12
liefde voor de studie – 14
meisjes, belangstelling voor – 32
(zie ook vrijgezel)
-- een charmant meisje - 21

-- uitkijken naar 18
perfectionist - 19
schoolmeester - 34
schrijvers en dichters - 12
stapels brieven - 22
studeerkamer - 28
tante, geleerde - 34
uit het hoofd leren - 1
vader - 1
-- erg teruggetrokken - 39
-- op zijn studeerkamer bivakkeren - 28
-- stil, teruggetrokken - 38
vent, lelijke van bijna dertig - 7
verlangen naar vrijheid - 16
verloren voor haar omgeving - 37
vrijgezel - 9
-- semi - 11
waanwijzigheid - 1

Register der auteurs

Brouwer, Abe - 15
Bruijn, Cor - 5
Diesveldt, Edith van - 35
Dorp-Ypma, Jo van - 6
Ferwerda-van den Berg, Annie - 11
Graaff, Barend de - 10
Hoorn, Margreet van - 38
Kalmijn-Spienburg, Jo - 27
Koopman, Mila - 24
Lannoy, Kathinka - 17
Loon, Foka van - 13, 18, 20
Lugt, Arie van der - 23
Luipen-Bronwasser, Jeannette van - 32
Moor-Ringalda, A.M. de - 21, 26
Norel, K. - 4
Ooms, J.W. - 1, 3
Oostbroek-Dutschun, Annie - 8, 14
Overbosch, Evelien - 37
Overdijk-v.d. Velde, L. - 2
Roest, Truus van der - 28
Romijn, Aart - 22
Rossum, Rie van - 7
Sant, Mien van 't - 16, 19, 25, 29, 30, 33, 34, 36
Schuttevaer-Velthuijs, N. - 9, 31
Ter Haar-Kruize, Janny - 12

Grammaticale varianten

haar neus in de boeken heeft gestoken - 37

met de neus in de boeken – 5, 13, 18, 20, 23

met de neus in de studieboeken - 39

met haar neus in de boeken – 2, 12, 22, 30, 34, 35, 36

met haar neus in de prentenboeken – 33

met haar neus in de scheikundeboeken - 26

met hun neus in de boeken -14

met je neus in de boeken – 24, 31, 32

met je neus in de boeken duiken - 16

met z'n neus in de boeken – 8, 11, 21

met zijn neus in de boeken – 1, 3, 4, 6, 9, 10, 17, 19, 25, 28, 29, 33,
34, 38

met zijn neus in de studieboeken - 7

steek je je neus in de boeken – 27

De belangrijkste motivatie: studie

studie - 4, 7, 22, 28, 30
studie artsenij - 19, 32
studie doorstuderen - 17, 31
studie godgeleerdheid - 10, 18
studie huishoudschool - 13
studie lagere school - 6
studie middelbare school - 2, 14, 20, 36
studie scheikunde - 26
studie universitair - 16
studie voor ingenieur - 23
studie voor zendeling - 21
zelfeducatie - 29
zelfeducatie draverij - 15
zelfeducatie waterhuishouding - 3
zelfeducatie zeemansleven - 1

Tijdstip van het steken der neus in boeken

's avonds - 1, 3,
's avonds na schappelijk weer - 4
's avonds na sluitingstijd - 29
altijd - 9
altijd maar - 31
avond aan avond - 36
avond, hele - 17
dagen achtereen - 22
diner, na het - 8
geregeld - 16
kerstvakantie - 17 (zie ook vakantie)
maanden, de laatste - 19
ogenblik, elk vrij - 19
pukke-een - 17
uren aan een stuk - 30
uren, in zijn schaarse vrije - 23
uur, anderhalf* hoogstens - 30
vakantie - 32 (zie ook kerstvakantie)
vrije avond - 27
vrije tijd - 25
weer, met dit pracht mooi - 20
weer, met zulk mooi - 33
werk, na zijn - 39
z'n leven lang - 28
zomer, in de - 3

